

Zarząd Uczniowskiego Stowarzyszenia Sportowego
Renesans w Kielcach, ul. Warszawska 413, 25-551 Kielce
NIP: 6572640270, REGON: 260027411

*komisja skarg, wniosków
i petycji RM*

Kielce, 18-07-2019

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Kielce

Kamil Suchański

Rada Miasta Kielce
Urząd Miasta Kielce
ul. Rynek 1
25-303 Kielce

P E T Y C J A

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), a także w oparciu o postanowienia Uchwały Nr XXXIII/761/2009 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 12 lutego 2009r. w sprawie zasad nadawania nazw ulicom, placom i parkom oraz ich zmian w mieście Kielce oraz Załącznika nr 1 do ww. Uchwały, Zarząd Stowarzyszenia wnosi w interesie publicznym petycję o nadanie nazw rondom:

1. Aleksandry Klamrzyńskiej – Stromfeld,
2. Teodozji Friderici – Jakowickiej.

1. rondo Aleksandry Klamrzyńskiej – Stromfeld

Lokalizacja/własność: skrzyżowanie ulic: Wapiennikowej i Kochanowskiego - fragm. dz. ew. nr: 511/40, nr 511/41, nr 511/52, nr 511/43, nr 511/56, nr 511/87, nr 511/168, nr 643/2, nr 731/2, nr 733/1, nr 733/4 (Powiat Miasto Kielce – zasób) – obręb **10124**;

Użytek: drogowy „dr”.

Uzasadnienie: Upamiętnienie kielczanki Aleksandry Klamrzyńskiej – Stromfeld – światowej sławy śpiewaczki operowej, która osiadła na stałe w Kielcach, nauczając śpiewu.

Aleksandra Klamrzyńska-Stromfeld (ur. 1859r. Tykocin, zm. 1946r. Kielce) córka Sylwestra Szumińskiego i Emilii z Michałowskich, żona nieznanego z imienia Klamrzyńskiego. W 1880r. studiowała w Instytucie Muzycznym w Warszawie grę na fortepianie oraz teorię muzyki dla nauczycieli. Na jej możliwości wokalne zwrócił uwagę artysta Teatru Wielkiego Tytus Mikulski, u którego uczyła się śpiewu. 16 listopada 1881 r. debiutowała jako śpiewaczka na estradzie warszawskiego Towarzystwa Muzycznego. Po ukończeniu studiów w 1884 r. została solistką, śpiewała partie

sopranowe: Hanny w „Strasznym dworze” i Chichy w „Jawnucie” Stanisława Moniuszki. Następnie w warsztacie wokalnym Józefiny Reszke doskonaliła swoje umiejętności. Gry dramatycznej uczyła się natomiast u Czesława Stromfelda, którego poślubiła w 1884 r. - odtąd występowała już jako Klamrzyńska - Stromfeld. Następnie jako Emma Stromfeld występowała w Moskwie, Tyflisie, Charkowie i Odessie. Po powrocie w 1886 r. do Warszawy doskonaliła swój warsztat wokalny. Występowała na wielu scenach europejskich: w Mediolanie (1889), Madrycie (1890), Londynie w Covent Garden, Florencji, Neapolu, Palermo, Hadze i Amsterdamie. W 1891 r. śpiewała w operze lwowskiej role tytułowe w „Łucji z Lammermooru” i „Dinorah” Meyerbeera. Od 1892 r. występowała w Teatrze Wielkim w Warszawie – Operze Narodowej wykonując partie Łucji w „Łucji z Lammermooru”, Violetty w „Traviacie” Verdiego, Julii w „Romeo i Julii” Gounoda, Neddy w „Pajacach” Leoncavalla i Rozyny w „Cyruliku sewilskim” Rossiniego.. W 1896 r. śpiewała w Warszawie (dziesięć koncertów), a następnie w Wilnie i Neapolu. W 1897 r. wystąpiła w Warszawie pięciokrotnie, po czym ponownie śpiewała w Mediolanie, a także w Bergamo i Florencji. Po zakończeniu w 1898 r. kariery koncertowej i scenicznej osiadła w Odessie, tam przez dwadzieścia lat prowadziła działalność pedagogiczną. W 1919 r. przeniosła się do Polski, zamieszkała w Kielcach, gdzie nadal nauczała śpiewu i była bardzo szanowaną osobą wśród kielczan. Uchodziła za jedną z najwybitniejszych śpiewaczek operowych końca XIX w. Miała w repertuarze arie z blisko sześćdziesięciu oper. Zmarła w Kielcach, gdzie została pochowana 3 kwietnia 1946 r. na cmentarzu Starym (kw. 11c).

Mając na uwadze powyższe, uhonorowanie polskiej śpiewaczki operowej światowej sławy, która po zakończeniu kariery muzycznej postanowiła na blisko 30 lat osiąść na stałe w Kielcach i nauczać śpiewu młode kielczanki, wzbogacając tym samym muzyczne życie artystyczne Kielc, wydaje się być w pełni uzasadnione.

2. rondo Teodozji Friderici - Jakowickiej

Lokalizacja/własność: ul. Malików, tj. fragm. dz. ew. nr: 273/26, nr 273/28, nr 273/32, nr 430/5; (Powiat Miasto Kielce – zasób) - obręb10004; nr 580/1, nr 582/1 (Powiat Miasto Kielce – zasób) - obręb10003;

Uzasadnienie: Upamiętnienie kielczanki Teodozji Friderici - Jakowickiej – światowej sławy śpiewaczki operowej, kielczanki z urodzenia.

Teodozja Friderici – Jakowicka (ur. 1835 Kielce, zm. 1889 Warszawa) z domu Fryderycy, córka pułkownika wojsk polskich Feliksa Fryderycego i Gabrieli z Żuchowskich, żona Józefa Jakowickiego. W 1861r. jako ochmistrzyni w Warszawskim Instytucie Muzycznym nauczała się gry na fortepianie u I. Dobrzyńskiego, a śpiewu u Kornelii Quattrini, następnie u J. Dobrskiego. Studia kontynuowała w Paryżu. W 1865 r. debiutowała w WTR w partii Aminy („Lunatyczka”), później w partii Elwiry („Ernani”). Następnie wyjechała do Włoch, gdzie kontynuowała naukę śpiewu pod kierunkiem F. Lampertiego w Mediolanie. Występowała na scenach włoskich m.in. w Bolonii i Wenecji. Za granicą używała nieco zmienionej formy nazwiska panieńskiego -

Friderici, którą później dołączyła do nazwiska Jakowicka. Przez wiele lat występowała bez stałego engagement na scenach europejskich m.in. w Mediolanie, Palermo, Madrycie, Barcelonie, Walencji, Berlinie, Stuttgarcie, Petersburgu, Moskwie, Odessie, Konstantynopolu, a także w Nowym Jorku i

Hawanie. Wielokrotnie przyjeżdżała na występy do Polski. W Teatrze Wielkim w Warszawie występowała gościnnie w roku: 1867, 1868, 1876, 1877, 1878, 1880, 1881, 1882, 1884, oraz 1885. Śpiewała także we Lwowie (rok: 1872/73, 1874, 1878 oraz 1881) oraz Krakowie (rok: 1873, 1875 i 1879). Ostatni raz wystąpiła w Teatrze Wielkim w Warszawie 18 IX 1885 w roli Alicji ("Robert Diabeł"). W latach 1884-86 była nauczycielką w szkole śpiewu przy WTR, potem udzielała lekcji prywatnych. Wg M. Chomińskiego miała "głos mocny, wyrobiony", ale "średnie tony bez metalu". Wg W. Hordyńskiego był to "piękny głos koloraturowy z silnym odcieniem dramatycznym". Śpiewała m.in. partie tyt. w "Halce", "Łucji z Lammermooru", "Normie", "Aidzie", "Lindzie z Chamounix", a także Violetkę ("Traviata"), Rachelę ("Żydówka"). Jej głosem zachwycił się Giovanni Verdi. Poprosił kielczankę, by śpiewała partię Aidy. Było to o tyle niebywałe, że w owym czasie to dyrektorzy oper prosili kompozytora o zgodę na to, by ich diwy mogły w tej roli wystąpić.

Teodozja Friderici-Jakowicka koncertowała także w Kielcach m.in. we wrześniu 1882 r. W Teatrze Ludwika wystąpiła dwukrotnie. Młody Stefan Żeromski zachwycony koncertem tak oto pisał w swoim dzienniku: *Cześć ci, cześć Polko! Z całego serca składam u stóp z tymi bukietami uznania, co się do nóg twych sypały. Cześć Ci mistrzyni.* Stefan Żeromski był bardzo częstym gościem teatru Ludwika, co skrzętnie zapisywał w swoich dziennikach. Niektóre sztuki wzruszały go, inne nudziły.

Mając na uwadze powyższe, uhonorowanie polskiej śpiewaczki operowej światowej sławy, kielczanki z urodzenia, wydaje się być w pełni uzasadnione.

Zarówno Aleksandra Klamrzyńska – Stromfeld, jak i Teodozja Friderici – Jakowicka były światowej sławy śpiewaczkami operowymi, które bez wątpienia były związane z naszym miastem – ta pierwsza wybrała Kielce na miejsce osiedlenia się po zakończeniu swojej kariery, gdzie zmarła, a ta druga była kielczanką z urodzenia, gdzie spędziła dzieciństwo i wczesną młodość. Obie łączyła miłość do muzyki – śpiewu operowego oraz Kielce – miejsce, w którym żyły.

Za upamiętnieniem Aleksandry Klamrzyńskiej – Stromfeld oraz Teodozji Friderici – Jakowickiej przemawia także fakt, iż kieleckim rondo, ulicom czy skwerom patronują w większości mężczyźni, co może sugerować, że miasto Kielce nie jest miastem o równym statusie kobiet i mężczyzn. W opinii podmiotu wnoszącego petycję – kobiety powinny częściej być proponowane na patronów.

Prosimy o rozpatrzenie petycji w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję, informacji o podmiocie wnoszącym petycję.

SEKRETA
Uczal. Stowarz. ...
...
...
...

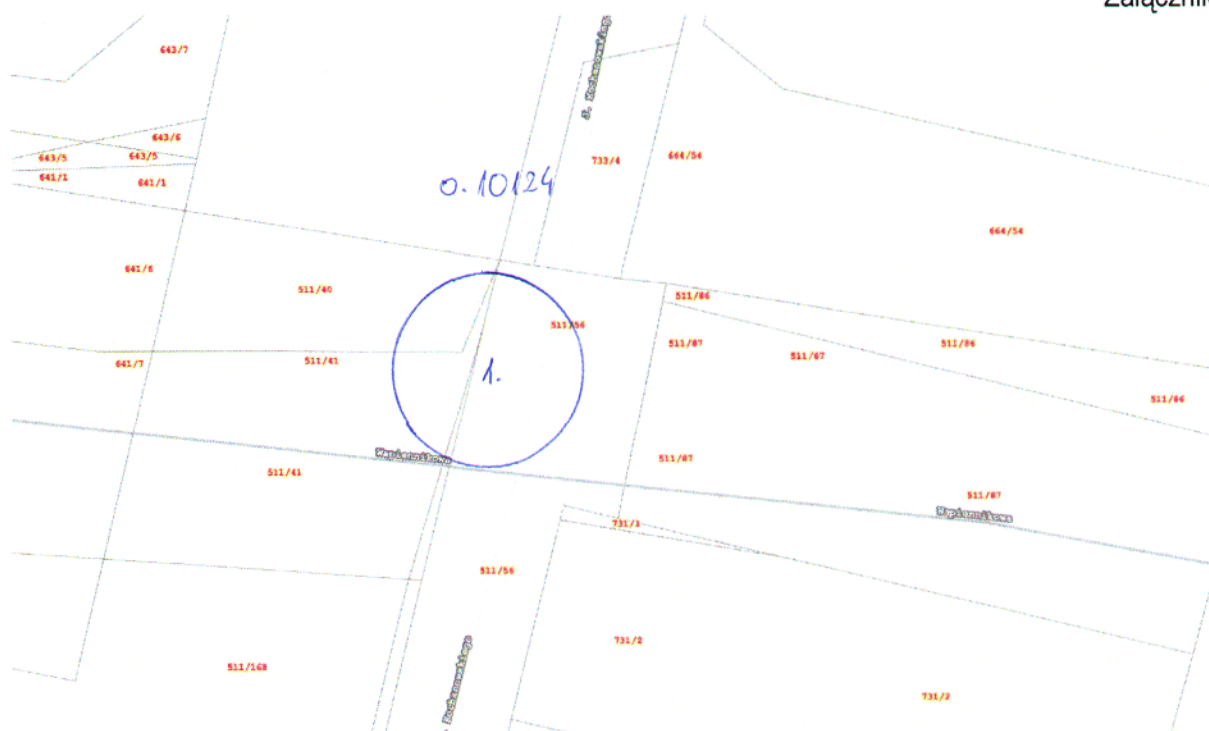
Za Zarząd: Michał Jamrozik

Fotografie:

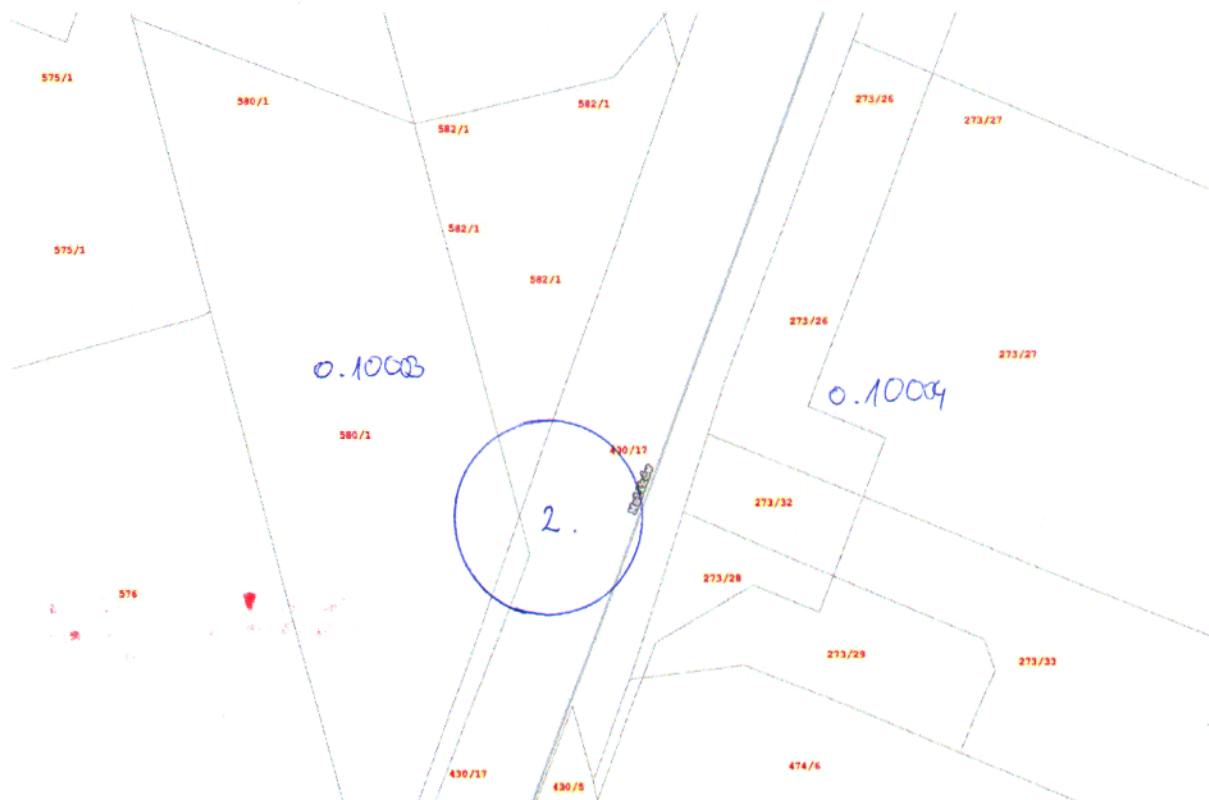
1. Aleksandra Klamrzyńska – Stromfeld - "Album teatralne", t.2, 1897 r. - autor niezany.
2. Teodozja Friderici – Jakowicka - fot. pryw. i w rolach - Bibl. Jagiell., 1S PAN, MH Kraków, MT Warszawa, zb. S. Dąbrowskiego.

Załączniki:

- Mapa ewidencyjna z zaznaczonym obszarem ronda Aleksandry Klamrzyńskiej-Stromfeld oraz ronda Teodozji Friderici-Jakowickiej

1. Rondo Aleksandry Klamrzyńskiej-Stromfeld

2. Rondo Teodozji Friderici-Jakowieckiej